

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 5 april 2024

Datum GS-besluit : 14 mei 2024

Vragen nr. 49

Vragen van **mevrouw K. Uiterwijk** (JA21) over Sanering van terrein Tata Steel in relatie tot de omgevingswet

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 5 april 2024 door het lid van Provinciale Staten, **mevrouw K. Uiterwijk** (JA21), de volgende vragen bij Geëdeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Uit een 'geheime' bijlage van het rapport van Weijers en Blom over Tata Steel, die inmiddels op straat ligt, staan dat de saneringskosten voor het terrein van terrein van Tata Steel kunnen oplopen tot 12 miljard euro¹. Die kosten zijn "formeel voor rekening van het bedrijf". Maar als Tata failliet zou gaan, kunnen ze ook voor rekening van de belastingbetaler komen, staat in het rapport. Naar aanleiding hiervan hebben we de navolgende vragen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Is Geëdeputeerde Staten bekend met de bedragen die genoemd worden in het rapport van Weijers en Blom?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Acht Geëdeputeerde Staten 12 miljard euro een reële schatting van het bedrag om de grond onder Tata Steel te saneren?

Antwoord 2:

De kosten om de bodem (de grond en het grondwater) onder Tata Steel te saneren zijn op voorhand niet goed in te schatten. Het is een groot terrein (bijna 8 miljoen m²) met een zeer diverse gebruiksgeschiedenis. De kosten van een sanering hangen daarnaast sterk af van het beoogde gebruik erna. Een andere industriële functie vergt bijvoorbeeld een minder vergaande en dus minder dure sanering dan woningbouw.

¹ <https://www.nu.nl/tatasteel/6306939/tata-steel-heeft-tot-2-miljard-nodig-voor-vergroening-blijkt-uit-geheime-cijfers.html>

Duidelijk is dat een sanering door de lange historische aanwezigheid van Tata Steel, de aard van de staalindustrie en het grote oppervlak van Tata Steel een complexe, langdurige en kostbare aangelegenheid is. Dat is volgens ons de belangrijkste boodschap van het bedrag van 12 miljard. Of het in werkelijkheid meer of minder zal zijn – afhankelijk van de wijze van sanering en beoogde gebruik daarna – is op dit moment niet te zeggen.

Vraag 3:

Heeft Gedeputeerde Staten al eens eerder een schatting gemaakt van de saneringskosten voor Tata Steel? Zo ja, welk bedrag werd toen geschat?

Antwoord 3:

Nee.

Vraag 4:

Is het de verwachting dat in de ‘Groen Staal-route’ ook delen van het terrein gesaneerd moeten worden?

Antwoord 4:

Ja. Voor het project HeraCless-Groen Staal moeten nieuwe installaties worden gebouwd en oude installaties en gebouwen afgeschakeld en gesloopt. Voorafgaand aan het project zullen bodemonderzoeken door Tata worden uitgevoerd. Dit wordt ook uitgewerkt in de MER. Op basis van de resultaten van de onderzoeken zal worden bepaald of bodemsaneringen moeten plaatsvinden. Aangezien de nieuwe installaties ook ondergronds worden gebouwd, zal naar alle waarschijnlijkheid ook aanwezige bodemverontreiniging moeten worden gesaneerd.

Vraag 5:

In het programma Tata Steel 2024-2030 lezen we het navolgende: Onder de omgevingswet bestaat de verplichting voor een zogenoemde “financiële zekerheidsstelling”. Het idee hiervan is dat er een soort verzekering of waarborg is om kosten voor bijvoorbeeld het saneren van de bodem te kunnen betalen als een bedrijf vertrekt of krimpt. Onderzocht wordt hoe dit het beste kan worden vormgegeven voor Tata Steel.

Wat is de stand van zaken naar het onderzoek omtrent de financiële zekerheidsstelling onder de omgevingswet voor Tata Steel?

Antwoord 5:

Financiële zekerheidsstelling is onder de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit niet een maatregel die geldt voor een bedrijf als geheel, maar die op grond van [het provinciale beleid](#)² is gekoppeld aan enkele maatgevende milieubelastende activiteiten met per activiteit een bedrag. De OD NZKG onderzoekt welke vormen van financiële zekerheidsstelling bij Tata Steel mogelijk zijn (bijvoorbeeld een reservering, een verzekering e.d.) en met name voor welke activiteiten financiële zekerheidsstelling kan worden verplicht. Globaal in beeld is welke activiteiten mogelijk onder de verschillende categorieën voor financiële zekerheidsstelling vallen, maar de uitwerking vergt nog substantieel nader onderzoek.

De regeling is namelijk vatbaar voor verschillende uitleg, met name over de verhouding tussen het vroegere (Brzo-)inrichtingenbegrip onder de Wabo en de nieuwe benadering van de Omgevingswet vanuit de milieubelastende activiteiten en de Seveso-inrichting. Van die interpretaties hangt af of (in het ene uiterste) slechts enkele activiteiten in aanmerking kunnen komen dan wel (in het andere uiterste) de gehele Seveso-inrichting Tata Steel.

Het interprovinciaal overleg (IPO) en de zes omgevingsdiensten die de Seveso-inrichtingen behandelen (de Seveso 6, de vroegere Brzo 6) voeren in 2024 en 2025 pilots uit over financiële

² [Provinciaal blad 2024, 156 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

zekerheidsstelling, onder meer om landelijk te komen tot de benodigde nadere interpretaties. Vanwege de complexiteit van de casus wordt Tata Steel meegenomen in deze pilot-fase om zo vroegtijdig met de voorbereiding van de implementatie van de financiële zekerheidsstelling te kunnen beginnen.

Naar verwachting is voor Tata Steel medio 2025 duidelijk welke activiteiten voor financiële zekerheidsstelling in aanmerking komen. Vervolgens wordt gekeken naar de prioriteitstelling: wat is de meest wenselijke volgorde van aanpak van de verschillende activiteiten (in verschillende interpretatievarianten), afhankelijk van de effecten op de leefomgeving. Ten slotte moeten de resultaten worden uitgewerkt naar de praktijk in implementatie en besluitvorming.

Vraag 6:

Heeft het conceptcontract³ over het ‘financial framework’ waarbij Tata Steel IJmuiden via ‘Cashpooling’ haar kasgelden moet overmaken naar Singapore mogelijke effecten op de invulling van de financiële zekerheidsstelling?

Antwoord 6:

Wij zijn niet bekend met het in de vraag genoemde “financial framework” en “cashpooling”, anders dan uit dit krantenbericht. Dit zal echter niet van invloed zijn op de wijze waarop een financiële zekerheidsstelling vanuit de overheid wordt gevraagd, hiervoor wordt het in antwoord 5 genoemde beleid gevolgd.

³ https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20240216_57102397?